

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 9. novembra 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 131.

Predsedstvena seja Zveze trgovskih gremijev za Dravsko banovino.

V sredo 6. t. m. se je ob 10. uri dopoldne vršila v hotelu »Zamorec« v Mariboru pod vodstvom predsednika g. Vilko Weixla predsedstvena seja Zveze trgovskih gremijev za Dravsko banovino, ki se jo je udeležilo 25 zastopnikov 20 gremijev.

Po ugotovitvi sklepčnosti in pozdravnem nagovoru zveznega predsednika se je pričelo predsedstveno poročilo, ki omenja desetletnico, odkar načeljuje zvezni podpredsednik g. Rudolf Stermecki gremiju v Celju; nadalje obravnava poročilo rešenja ministrstva glede telefonskih razmer v Sloveniji; Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani in čestitke, ki jih je izrekla Zveza k imenovanju gosp. banu in podbanu ter k desetletnici g. Milivoju Saviću, načelniku industrijskega odeljenja ministrstva trgovine in industrije.

Predsedstveno poročilo se je vzelo soglasno na znanje, nakar je zvezni tajnik g. I. Kaiser podal poslovno poročilo, ki odobrava splošni trgovinski položaj, davke, socialno politiko, vajenske preskušnje in intervencije, ki jih je izvedla Zveza v razdobju od zadnje predsedstvene seje. Tudi to poročilo se je brez debate soglasno odobrilo.

K razpravi o izenačitvi zakonodaje o samoupravnih dajatvah je poročal tajnik J. Kaiser. Na podlagi razpisa ministrstva financ je Zveza razposlala vsem gremijem okrožnico s pozivom, naj k posameznim samoupravnim dajatvam stavijo svoje predloge. Do predsedstvene seje pa se je odzvalo le malo gremijev, radi česar se je sklenilo, da zbere Zveza še potrebne podatke, nakar naj o elaboratu razpravlja še ožji odbor, ki ga naj nato predloži na merodajna mesta.

K tej točki je tajnik Zbornice za TOI g. Ivan Mohorič podal strokovnjaško svoje mnenje, glede oblastnih davščin, trošarin, diferenciranja in maksimiranja doklad. V ožji odbor so bili nato izvoljeni gg.: Josip J. Kavčič, Fürsager, Čeh, Šumer, Šporn in Jeločnik.

O spremembi carinske tarife je izčrpno poročal zbornični tajnik g. Ivan Mohorič, ki je apeliral, naj trgovci, uvozniki in izvozniki sporočijo svoja opažanja pri carinskem postopanju do konca meseca novembra t. l.

Razvila se je živahna debata, v katero so posegli gg. Stermecki, Pinter, Weixl, Šumer. Sklenilo se je, da zbere Zveza vse potrebne podatke glede carinske tarife in jih predloži na merodajna mesta.

O izmeri zbornične doklade za leto 1929 je poročal zvezni predsednik g. Vilko Weixl, ki je prečital tozadevno spomenico, ki je bila sprejeta na izrednem običnem zboru gremija trgovcev v Mariboru. Zbornični tajnik g. Ivan Mohorič je pojasnil, kako je bila zbornična doklada za tekoče leto odmerjena in se je po daljši debati, ki so se je udeleževali gg. Weixl, Pinter, Stergar, Stermecki, Rom, Sirc, na predlog zveznega podpredsednika g. Josipa J. Kavčiča sklenilo, da stopi Zveza glede odmere zbornične doklade neposredno v stik z zborničnim predsedstvom po deputaciji, v katero so bili izvoljeni gg. Josip J. Kavčič, Stergar, Stermecki, Pinter in

Kuharič. V deputacijo se pritegne tudi davčni nadzornik v. p. g. Meglič iz Maribora.

Pri »Slučajnostih« je stavil gosp. Jeločnik predlog, da podvzame Zveza odločne korake za popolno odpravo trošarinskih registrov. Predlog je bil soglasno sprejet.

Zvezni podpredsednik g. Josip J. Kavčič je stavil predlog, da stavi Zveza na ministra trgovine in industrije k osnutku novega obrtnega zakona zahtevo, da zadostuje za osnivanje obligatorne gremijske bolniške blagajne sklep občnega zbora, kakor določa § 119 a obrtnega reda ter da se ukine tozadevno določbo § 115 b in c obrtnega reda. Predlog je bil soglasno sprejet.

Izvedba višjega zavarovanja pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu.

Na razna vprašanja iz vrst zasebnih nameščencev, kakor tudi njih poslodavcev obvešča gornje društvo svoje članstvo, da bode pričelo z izvedbo višjega zavarovanja, čim bodo od banske uprave potrjena spremenjena društvena pravila, ki so bila predložena v odobritev velikemu županstvu v Ljubljani takoj po običnem zboru društva. Po dobljenih informacijah bo odobritev pravil v bližnji bodočnosti izvršena in tako ustvarjena potrebna pravna podlaga za delovanje društva. Takoj nato bo sklicana seja novega ravnateljstva, da stavi potrebne zaključke glede izvedbe višjega zavarovanja in izvoli in svoje srede posamezne odseke za smotrenejše in hitrejšo vršenje društvenih ciljev. Po vsem tem bo torej možno s 1. decembrom t. l. začeti s pobiranjem mesečnih prispevkov a Din 20— in z rednim društvenim delom. Društvo se nadeja, da bodo vsi člani, ki so zavarovani pri bolniški blagajni, pristopili tudi v višje zavarovanje, da bo ustvarjen temelj za koristno delo društva. Bolniška blagajna šteje danes že približno 5000 članov — število stalno narašča — pa je gotovo, da bo moglo društvo, ako se vsi zavarovanci zavarujejo tudi za višje dajatve, zbrati lepa sredstva, s katerimi bi moglo v polni meri zadostiti smotrom določenim v svojih pravilih. Društvo upa, da bodo poslodavci prevzeli nase mesečno premijo v iznosu Din 20—, če že ne vso pa vsaj polovico, ter storili od svoje strani vse, da postanejo njihovi nameščenci deležni ugodnosti višjega zavarovanja.

Pri tej priliki poudarja dalje društvo, da nekatere trditve, ki so bile izrečene na sestanku privatnih nameščencev, prirejenim po zagrebškem »Mercurju« dne 28. oktobra t. l., nikakor ne odgovarjajo resnici. Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani ni dobilo dovoljenja za svoje delovanje šele s finančnim zakonom iz leta 1927, temveč obstoja že od leta 1935 in je do leta 1926 nudilo zavarovanim članom tudi zdravljenje v Leonišču, odnosno v II. razredu bolnice, torej mnogo več ko je dopuščal zakon o zavarovanju delavcev. Šele po nalogu SUZORA je moralo društvo ukiniti nudenje II. razreda bolnice iz zakonitih predpisanih prispevkov. Nadalje ni res, da odločujejo v društvu samo poslodavci, temveč odloča paritetno zastopstvo iz vrst delodajalcev in delojemalcev, kakor to velja za vse bolniške bla-

G. J. Bahovec je predlagal, naj Zveza pri pristojnem ministru posreduje, da se odpravi za napeljavno telefonov instalacijska taksa ter da se dovoli, da si vsak interesent lahko nabavi sam materijal. Tudi ta predlog je bil soglasno odobren.

G. Konrad Elsbacher je poročal, da se je uknila maloprodajalcem pravica prodaje octove kisline in predlagal, naj Zveza zbere informacije, če je ta prepoved splošna ter se nato zavzame, da se prepoved ukine. Predlog je bil soglasno sprejet.

Razpravljalo se je nato še o nekaterih internih zadevah, nakar je zvezni načelnik g. Vilko Weixl ob pol 2. uri popoldne zaključil zborovanje.

gajne, kot krajevne organe SUZORA, torej tudi za »Mercurja«. Društvo še posebno naglašja, da so v njem vedno složno delovali i predstavniki poslodavcev i delojemalcev, da v čim večji meri zadovolje upravičene težnje zavarovanega članstva, in to solidarno delo je tudi rodilo koristne sadove za naše zasebne nameščence v kljub številnim težkočam, ki jih je moralo društvo premostiti zadnja leta, da si je utrdilo svoj obstoj, in ki jih je treba vpoštovati pri objektivni presoji društvenega dela. Zato naj članstvo še nadalje zvesto vstraja pri svoji misli, in si tako izgradi iz nje zares jako socialno stavbo v pospeševanje svojih važnih življenjskih interesov!

VOZNOREDNA KONFERENCA V LJUBLJANI.

V Ljubljani se vrši v prostorih Oblastne direkcije državnih železnic 15. t. m. voznooredna konferenca, na kateri se bo razpravljalo o predlogih za nov vozni red na področju ljubljanske direkcije. Opozorjamo na to konferenco vse interesente, da pošljejo svoje predloge čimprej Zbornici za TOI, ako tega doslej še niso storili.

IZVOZ MLEKARSKIH IZDELKOV IZ SLOVENIJE.

Poročali smo že o izvozu surovega masla iz Jugoslavije (Slavonije) v Nemčijo. Slavonskemu zgledu so sledile sedaj slovenske mlekarke zveze in so slopile v stik z Nemčijo in z državami Zahodne Evrope. Tako se bo dosegel v bodoči seziji že večji izvoz. Doslej Jugoslavija kljub svojemu bogastvu na mlekarških izdelkih ni dosli eksportirala ter je celo večje množine sira in surovega masla importirala. Organizatorični napredek v produkciji in prodaji bo pa sedaj eksportne razmere izboljšal in Jugoslavija bo mogla dobiti vire, iz katerih bo črpala velik plus v svojem narodnem gospodarstvu.

KONFERENCA JUGOSLOVANSKIH SLADKORNIN TOVARN IN SLADKORNOPESNIH PRODUCENTOV.

Vršila se je 30. oktobra v Beogradu in je razpravljala o krizi sladkorne industrije. Zastopana je bila glavna združena zveza in dalje vse zveze, kjer se goji sladkorna pesa. Po izčrpnih debatih med producenti in tovarnarji je bil sprejet predlog industrije za bodočo kampanjo. Sladkorne tovarne bodo v prihajajoči kampanji plačale za 100 kg na postajo prišlega sladkorja 4 kg kristalnega sladkorja po odbitku trošarine po pariteti Beograd. Producenti morajo plačati vrednost porabljenega semena kot doslej itd. Rešitev spornih vprašanj smatrajo strokovni krogi za ugodno.

Ivan Mohorič:

V Švici.

(Nadaljevanje.)

Od Furka sedla se spušča cesta zložno ob pobočju Gletschhorna do Tiefenbacha. Tu smo srečali par stotnih švicarske milice, ki je strumno korakala proti gorskim grebenom. Tudi slobodoljubljen švicarski narod mora mnogo žrtvovati za oborožen mir. Ne samo med svetovno vojno, ko je krvavi vihar zajel vse njegove sosese in so se v neposredni bližini švicarskih mej odigravali ljuti boji, ki so grozili Švicarjem z enako usodo kot nesrečni Belgiji, marveč tudi sedaj morajo biti v vedni pripravljenosti, da branijo z orožjem svojo lepo domovino pred invazijo. Tu ne pomagajo nič vse lepe mednarodne institucije, njih desetletna prizadevanja — položaj je danes morda bolj labilen kot kedaj poprej in treba je računati s kruto realnostjo. Čim bolj smo šli v dolino, tem večje oddelke vojaštva in trenja v popolni bojni opremi smo srečavali. Šli so na velike poletne vojaške vaje.

Pod gorsko cesto na dnu doline sopiha težka lokomotiva ozkotirne železnice Brig—Furka—Andermatt—Disentis. Pred vasio Realp začnejo strme serpentine. Nemale zahteve stavijo te gorske ceste na vozača. Bernik je mojstrsko vozil karusel in na mah smo bili v Realu, skoro tisoč metrov pod sedlom. Pri Hospenthalu se je priključila na našo cesto Gotthardska cesta. Vozili smo nad znanim 15 km dolgim Gotthardskim tunelom proti Andermattu. Tu smo srečali pestro okrašene strelce iz francoske Švice, ki so polni trofej romali na strelska tekmovanja v Bellinzono. Prikupili smo nekaj benzina in odhiteli naprej skozi sotesko Schöllenen proti Göschenenu.

Ta soteska spada med najbolj divje skalnate preddele, kar sem jih kedaj srečal v Švici. Gotthardska Reussa udarja besno ob skalovja in pada v strmih prepadih od slapa so slapa navzdol. Ob hudičevem mostu, ki je zgrajen iz samega rezanega kamenja nad 33 metrov visokim prepadom, se ti odpira izredna scenarija. Puh bobneče Reusse iz prepada spodaj, zgoraj na skalnati steni pa kot orlovska gnezda priklenjene trdnjavske galerije Gotthardskih utrdb. V živo skalo so še leta 1707 Švicarji izdoblili te predore za obrambo soteske in dohoda na južne alpske pasove. Nekoliko nižje te preseneti v skali nad cesto velik napis v cirilici. To je spomin na Suvarove kozake, ki so v dobi davno pred železniško ero z donskih step prodrlji v revolucijskih bojih do teh vrazjih trdnjav.

Od Göschenena, kjer konča Gotthardski predor, naprej je moderna tehnika dala celi dolini čisto novo romantiko. Preprežena je z dalnovodi, ena proga se dviga smelo nad drugo, predori, mostovi, galerije si sledijo z filmsko brzino. Elektrocentrale, strelišča kot najomiljenejši šport Švicarjev, granitolomi in tovarne se menjujejo z romantičnimi soteskami hudournikov, divjih pritokov Reusse, ki brzi po dolini proti Urnerskemu jezeru. Vozili smo s čim dalje večjo brzino. Nič nismo mislili na to, da je naš motor, ki je ta dan preplezal že tri gorske pasove, tudi potreben malo ozira. In ko smo dospeli po nadaljnjih 70 kilometrov do Altdorfa, smo kar zavili v Kluže z namenom, da še pod večer pridemo v Glarus.

Borza dela v Mariboru od 27. oktobra do 2. novembra je dela iskalo 88 moških in 48 ženskih, skupaj 136 oseb. — Službenih mest je bilo 83 prostih, delo je dobilo 85 oseb t. j. 42 moških in 43 ženskih; odpotovalo jih je 40, odpadla pa 1, koncem meseca je bilo 515 oseb še v evidenci. Od 1. januarja do 2. novembra pa je dela iskalo 4905 moških in 2836 ženskih oseb, praznih službenih mest je bilo 4554, delo je dobilo 3532 oseb, odpotovalo jih je 1194, odpadlo pa 2500 oseb.

Pri borzi v Mariboru dobijo delo: 13 viničarjev, 4 marjarji, 1 kravar s sinom, 14 hlapev, 3. pom. delavci, 20 gozdnih delavcev, 25 rudarjev, 5 kleparjev, 2 električarja, 1 avtomehaničar, 1 kotlar, 8 mizarjev, 4 sodarji, 1 žagar, 1 stavbni ključavničar, 1 tapetnik, 1 čevljarški delovodja, 1 krojaški delovodja, 3 čevljarji, 5 krojačev, 1 pek, 3 zidarji, 4 tesarji, več vajencev (pekovske, čevljarške, kovaške in mizarске obrti) in tudi 8 kuharic, 6 služkinj, 3 kuharice k orožnikom, 2 postrežnici, 3 služkinje v Srbiji, 2 sobarici, 2 tov. delavki, 2 šivilji, 4 pletilke, 1 vzgojiteljica, 1 varuška, 1 trg. vajenka, 2 šiviljski vajenki.

Avstrijska obresna mera bo tudi znižana in so vsi o tem prepričani; pravijo pa, da znižanje zaenkrat še ni aktualno, ker so razmere v Avstriji bistveno drugačne kot v državah, o katerih smo že poročali.

Italijanski sindikat za gospodarsko penetracijo balkanskih držav pripravljajo severoitalijanske industrijske in trgovske skupine. Organizacija, ki bo imela svoj sedež v Rimu, upa pomnoži-

ti zlasti svojo balkansko prodajo strojne industrije z uporabo izdatnih organizatoričnih in propagandističnih sredstev.

Dobava-prodaja

Dobava slavnega lesa. 21. pešadijski puk »Čeho-Slovački« v Skoplju poručuje 12 do 13 m³ slavnega lesa in sicer deske 3 × 25 v dolžini 3 m ter gredice 10 × 10 v dolžini 3 m. Pogoji

so interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani. Ponudbe je poslali čimprej direktno komandi gorimenovanega polka v Skoplju.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave hrastovega kretniškega lesa. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. novembra t. l. ponudbe glede dobave trakov za pisalni stroj, sponk, risalnih žebličkov, peres, tuša in vate za opalograf. — Pogoji so na vpogled pri

omenjenih oddelkih. — Direkcija državne rudnika Velenje sprejema do 18. novembra t. l. ponudbe glede dobave 5600 komadov zarezne opeke, 170 komadov žlebnjakov in ventilov. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 19. novembra t. l. ponudbe glede dobave 120 komadov ležajev na valjke. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 21. novembra t. l. ponudbe glede dobave ca. 50.000 kg pšenične moke, 1000 kg riža, 300 kg surove kave in 1000 kg masti. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. — Pri računsko-ekonomskem odelenju Ministrstva za zgradbe v Beogradu se bo vršila dne 22. novembra 1929 oferalna licitacija glede dobave 82 komadov zabojev. — Pogoji so na vpogled pri blagajni Ministrstva za zgradbe, Masarykova ul. 2.

Ljubljanska borza

Tečaj 8. novembra 1929.	Povpraševanje Dtr.	Ponudbe D.
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22 80	22 86
Berlin 1 M	13 515	13 545
Bruselj 1 belga	—	7 9101
Budimpešta 1 pengő	—	9 8937
Curich 100 fr.	1094 40	1097 40
Dunaj 1 šiling	7 9390	7 9690
London 1 funt	275 44	276 24
Newyork 1 dolar	56 335	56 535
Paris 100 fr.	—	222 71
Praga 100 kron	167 05	167 85
Trst 100 lir	295 14	297 14

VINOČET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji!

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon št. 2389.

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželna pridelke. — Raznovrstno
RUDNINSKO VODO
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Ob prvem kihju, ob najmanjšem ščegetanju v nosu in grlu zatecite se takoj k razkužilnim pastiljam
„VALDA“
ki preprečujejo, lajšajo in odpravljajo vnetje sluznic ter povzročujejo njihovo odpornost zoper prehlajenje, nahod, vnetje krhlja, katar itd.
Pastilje „VALDA“ zabranjujejo nahodu razširjenje na prsa. Toda pazite, zahtevajte vedno samo izvirne pastilje „VALDA“. Prodajajo se izključno le v škatljicah z napisom „VALDA“ v vseh lekarnah in drogerijah.

Prva ljubljanska velepražarna za kavo
KAROL PLANINŠEK
Ljubljana Dunajska cesta 20
priporoča
praženo kavo
vseh vrst
Vsaki dan sveže blago
Na starejše domače podjetje te stroke
Telefon št. 3204

KUVERTA
DRUŽBA Z O. Z.
Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana. — Telefon št. 2265.
ANT. KRISPER COLONIALE
Ljubljana.
Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.
Veletrgovina kolonijalne robe.
Velepražarna kave.
Mlini za dišave.
Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.
Mineralne vode.
Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND. D. D.
LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552
se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d.
Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNIKI

Najboljši šivalni stroji za obrt in industrijo so samo **„GRITZNER“** in **„ADLER“** pisalni stroji **„URANIA“** in pletilni stroji **„DUBIED“**
Znižane cene, najlepše epreme edino le pri
Josip Petelincu
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Telefon št. 2913

tvornica ogledal in
„SPECTRUM“ D. D. brušenega stekla
LJUBLJANA VII. Celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK — Središnjica: ZAGREB
Zrcalno steklo, portavno steklo, mašinsko steklo 5–6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstektevanje v med. — »Fin« — navadna ogledala.

TRGOVSKI LIST se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje in inseriranje
ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT